

Силабус курсу

Навчально-виховна практика в закладах загальної середньої освіти

Ступінь вищої освіти – перший
(бакалаврський) рівень
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014.02 Середня освіта. Мова та
література (французька)
Освітньо-професійна програма «Середня
освіта (Французька мова і література)»
Компонент освітньої програми: вибірковий
Рік підготовки, семестр – 3 рік, 5 семестр
Кількість кредитів – 3
Мова викладання: французька/українська
Дні занять: згідно розкладу
Консультації: згідно розкладу

Керівники курсу

Докт. філол. наук, проф. Косович О. В., канд. філол. наук, доц. Бубняк Р.А.

Контактна інформація: olgak2270@gmail.com 0352-43-58-31 (деканат)

Опис дисципліни

Практика студентів є невід'ємною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців та спрямована на набуття і удосконалення практичних навичок і умінь, формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретної професійної ситуації, формування дослідницьких навичок, оволодіння сучасними методами та формами виховної роботи, що є визначеними освітньою програмою підготовки фахівців спеціальності 014.02 Середня освіта (Французька мова і література).

Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення при одержанні належного рівня та обсягу практичних умінь і знань відповідно до вимог першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метою практики є розвиток у здобувачів вищої освіти (студентів) вміння здійснювати навчально-виховну діяльність з навчання іноземних мов у закладах загальної середньої освіти (базова середня освіта) оволодіння способами її організації, вміння вирішувати проблемні педагогічні завдання в галузі навчання іноземних мов у базовій середній школі.

Структура курсу

Тема, основні питання	Форма діяльності (заняття) / формат	Література, інформаційні ресурси	Завдання
1. Аналіз, планування та реалізація навчальної діяльності Проведення настановчої конференції.	Презентація	Підручники з відповідних дисциплін	Обговорення вимог щодо проходження навчально-виховної практики.
2. Пасивна практика. Відвідування та спостереження 4-ти уроків у ЗЗСО (5-9 класи) з іноземної мови, відвідування позакласних/виховних заходів. Індивідуальна робота	Індивідуальна робота	Підручники з відповідних дисциплін, електронні ресурси	Ознайомлення зі школою, вчительським та учнівським колективами, відвідування уроків, позакласних заходів, вивчення навчальних програм.
3. Проведення 2 виховних заходів з іноземної мови Допомога вчителю в розробці та виготовленні наочності та дидактичного матеріалу.	Індивідуальна та групова	Підручники з відповідних дисциплін, електронні ресурси	Проведення виховного заходу.
4. Оформлення звітної документації. Оформлення звітної документації (щоденник, робочий зошит, спостереження та аналіз уроків, плани-конспекти та сценарії виховних заходів, звіт, відеопрезентація, колаж) та підготовка до захисту практики.	Індивідуальна та групова робота	Підручники з відповідних дисциплін, електронні ресурси	Підготовка до звітної конференції Опис виконаних завдань у щоденнику, робочому зошиті, оформлення планів-конспектів залікових уроків та методичної розробки виховного заходу.
5. Проведення звітної конференції. Публічний захист у формі мультимедійної презентації виховних заходів з використанням сучасних інноваційних технологій.	Групова робота		Звіт роботи практиканта

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, розмаїття та мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження.
ЗК4	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК5	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК6	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях навчальної або професійної діяльності, приймати ефективні рішення у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети, продовжувати навчання із значним ступенем автономності для оволодіння сучасними знаннями.
ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання, аналізу й інтерпретації інформації з різних джерел, дотримуючись норм академічної доброчесності.
ЗК8	Здатність бути критичним і самокритичним, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, бути ініціативним та підприємливим.
ЗК9	Здатність виявляти та вирішувати проблеми освітнього характеру, адаптовуватися, самоорганізовуватися та діяти в нових ситуаціях.
ЗК10	Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.
ЗК11	Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
	Фахові компетентності
ФК1	Здатність розуміти та застосовувати основи педагогіки і психології в освітній діяльності у закладах загальної середньої освіти задля розвитку процесуальної складової освітнього процесу і ефективного використання традиційних та інноваційних форм, методів, засобів організації освітньої діяльності вчителя французької і другої іноземної мови (англійської) та зарубіжної літератури.
ФК2	Здатність моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання, здійснювати інтегроване навчання, формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей, критичне мислення.
ФК3	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів використовуючи традиційні та новітні теорії, принципи, напрямки, методи і технології в галузях педагогіки, психології, лінгвістики, методики навчання іноземних мов.
ФК4	Здатність ефективно використовувати іноземну/українську мову в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і мовних реєстрах (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у навчальній та професійній діяльності.
ФК5	Здатність використовувати професійні знання і практичні навички в галузі лінгвістики, літературознавства, зарубіжної літератури.
ФК6	Здатність планувати, організовувати та проводити уроки і позакласні заходи з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури з урахуванням

	особливостей навчання, здійснювати контроль та оцінювання результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.
ФК7	Здатність використовувати можливості мережевих програмних систем, Інтернет-ресурсів, мобільних застосунків та цифрових технологій для вирішення теоретичних і практичних завдань у професійній діяльності, ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси.
ФК8	Здатність формувати в учнів уміння вчитися, сприяти їх мотивації до вивчення іноземних мов і читання творів зарубіжної літератури.
ФК9	Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів, використовувати стратегії роботи з учнями, які сприяють розвитку їхньої позитивної самооцінки, я-ідентичності, формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність, формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.
ФК10	Здатність конструктивно взаємодіяти з учасниками навчального процесу, усвідомлювати та поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.
ФК11	Здатність до рівноправної та особистісно зорієнтованої взаємодії з учнями в освітньому процесі.
ФК12	Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, до створення умов, які забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища, до забезпечення сприятливих умов для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.
ФК13	Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі, використовувати інновації у професійній діяльності, застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у педагогічній діяльності, здатність до навчання впродовж життя ("lifetime learning") та здійснення моніторингу власної педагогічної діяльності і визначення індивідуальних професійних потреб.
ФК14	Здатність брати участь у різних формах професійної комунікації (семінари, конференції, засідання методичного об'єднання, круглі столи, вебінари, дискусії тощо), застосовувати знання з психології, педагогіки, мовознавства, літературознавства, методики навчання іноземних мов.
ФК16	Здатність організувати безпечне освітнє середовище, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу з учнями щодо безпеки життєдіяльності.
Програмні результати навчання	
ПРН2	ПРН2. Аналізувати стан і можливості вдосконалення педагогічного процесу та відповідного освітнього середовища згідно з нормами безпеки життєдіяльності в закладах загальної середньої освіти із застосуванням інноваційних підходів, методів і технологій, враховуючи потреби (у тому числі особливі потреби) учнів.
ПРН4	ПРН4. Знати, розуміти та застосовувати принципи, форми, сучасні методи, прийоми навчання іноземних мов і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти.
ПРН6	ПРН6. Здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів, створювати умови формування позитивної самооцінки та мотивації учнів до навчання; забезпечувати педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами; застосовувати механізми реалізації суб'єкт-суб'єктних відносин між вчителем і учнем.
ПРН7	ПРН7. Забезпечувати навчально-виховний процес відповідною навчально-методичною документацією, програмами, планами, розробками та інноваційними проектами з урахуванням їх доцільності та функційності.
ПРН8	ПРН8. Застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час освітнього процесу.
ПРН11	ПРН11. Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з французької мови і літератури, другої іноземної мови та зарубіжної літератури,

	реалізувати стратегії оцінювання за допомогою цифрових сервісів, добирати цифрові інструменти оцінювання.
ПРН12	ПРН12. Використовувати онлайн-сервіси, застосунки, відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну досвідом з дотриманням академічної доброчесності.
ПРН13	ПРН13. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідний навчальний матеріал з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН14	ПРН14. Здійснювати наукові дослідження (мікродослідження) у галузях психолого-педагогічних дисциплін та фахових методик.
ПРН15	ПРН15. Організувати різні форми і способи навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів професійної діяльності, активно долучатися до діяльності професійних спільнот.
ПРН16	ПРН16. Критично оцінювати власну навчальну та професійно-дослідницьку діяльність, реалізувати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
ПРН17	ПРН17. Адаптувати та поширювати передовий національний та міжнародний досвід з методики викладання іноземних мов у власній науково-професійній діяльності.
ПРН18	ПРН18. Управляти процесами навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості учня.

Літературні джерела

1. Державний стандарт повної загальної середньої освіти. URL: https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти. URL: <https://lenvit.ucoz.ua/ZER.pdf> - Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів.
3. Навчальні програми для 5-9 класів. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programi-inozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf> <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/klyuchovi-zmini-v-onovlenix-navchalnix-programax-5-9-klasiv.pdf>.
4. Шкільні підручники з французької мови (5-11 класи). URL: https://parta.com.ua/ukr/books/franz_mova/.

Журнали та газети:

5. Іноземні мови в школах України. URL: <http://presa.ua/inozemni-movi-v-shkolahukraini.html>
6. Освітній проект – На урок. URL: <https://naurok.com.ua/problemi-vivchennya-francuzko-movi-yak-drugo-inozemno-59546.html>.

Підручники, посібники, статті

7. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
8. Гембарук А. С. Методика викладання іноземної мови в таблицях і схемах: метод. посібник. Умань : ФОП Жовтий, 2011. 144 с.
9. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. / наук.ред. С.Ю. Ніколаєва. К.: Ленвіт, 2003. 273 с.
10. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник / А. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2010. 328 с.
11. Пермякова О. Г. Моніторинг успішності французьких учнів у навчальних закладах середньої освіти в зонах пріоритетного навчання / О. Г. Пермякова // Нова педагогічна думка: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. / [гол. редкол. І. Пасічник]. Рівне: РОППО, 2007. С. 3-7.

12. Пермякова Ольга. Сімейне виховання та соціальна адаптація дітей (приклад Франції) / Гуманізація навчально-виховного процесу // Збірник наукових праць № 5 (91) 2018 – Харків ТОВ «Видавництво НТМТ». С.330-348.
13. Пермякова О. Г. Роль родини й сімейного виховання в організації освітнього процесу Німеччини і Франції: історія та досвід / Федчишин Н. О., Пермякова О. Г. // Медична освіта : наук.-практ. журн. / голов. ред. Н. О. Федчишин. Тернопіль : ТДМУ, 2019. № 1. С.181-187.
14. Пермякова О. Філософський і педагогічний аспекти естетичного виховання в Німеччині та Франції: минуле й сьогодення. / Рамбу Н., Федчишин Н., Пермякова О. // Медична освіта. Тернопіль, 2019. №3. С. 128 -134.
15. Практикум з методики викладання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посібник / Бігич О.Б. та ін. / за ред. С.Ю.Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 2016. 402 с.

Інформаційні ресурси

16. Освіта.ua. URL: <http://osvita.ua>.
17. Нова українська школа. Блог НМЛ іноземних мов та міжнародних освітніх обмінів. URL: http://inozemnakoippo.blogspot.com/p/blog-page_15.html.
18. Всеосвіта. Бібліотека методичних матеріалів. Французька мова. URL: <https://vseosvita.ua/library/francuzka-mova>.

Політика оцінювання

Керівник навчально-виховної практики керується такими критеріями оцінки діяльності студентів-практикантів:

Оцінка «відмінно» ставиться, якщо студент володів програмним матеріалом, позакласні та виховні заходи проводилися на високому методичному і організаційному рівні, якщо на них обґрунтовано ставились та ефективно вирішувалися освітньо-виховні завдання, раціонально застосовувалися різні методи навчання та прийоми активізації учнів з врахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей.

Оцінка «добре» ставиться, якщо студент вільно володів програмним матеріалом, виховні та позакласні заходи проводилися на відповідному методичному та організаційному рівні, якщо на них успішно вирішувалися освітньо-виховні завдання, однак недостатньо ефективно використовувалися окремі методичні прийоми активізації учнів, студент виявляв самостійність у доборі навчального та дидактичного матеріалу при побудові та проведенні виховних та позакласних заходів.

Оцінка «задовільно» ставиться, якщо студент недостатньо впевнено володів програмним матеріалом, при реалізації освітньо-виховних завдань допускав помилки, недостатньо ефективно застосовував методи та прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну діяльність учнів, не завжди міг встановити контакт з ними, при аналізі занять не бачив своїх помилок та недоліків.

Оцінка «незадовільно» ставиться, якщо студент слабо володів програмним матеріалом, не виконувалися освітньо-виховні завдання, не забезпечувалася дисципліна учнів, якщо студент не виконав всі завдання індивідуального плану; студент безвідповідально ставився до своєї роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти за результатами практики, здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу», «Положення про організацію та проведення практик студентів» в ТНПУ.

Враховуючи завдання навчально-виховної практики, розроблено орієнтовну систему оцінювання. Загальна максимальна сума балів, яку отримує студент за практику, становить 100 балів.

Оцінювання

Види діяльності					Загальна кількість балів
щоденник	Спостереження та аналіз	Презентація	Звіт	Методична розробка виховного/позакласного заходу	
20	20	20	10	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни